

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Преплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РАСПИС

Свима окружним начелствима и Управи вароши Београда

На захтев г. Министра Иностранних Дела а у циљу правилног решења питања о поступању према путницима, који прелазе границу српско-турску, препоручујем начелству — управи:

1. — Да повремено доставља Министарству Унутр. Дела, да ли турске власти правилно примењују наредбу њихове надлежне власти, која гласи: да турске пограничне власти не наплаћују таксу на визу пасоша оним нашим поданицима, који путују у Турску из места где нема турских конзулата;

2. — Да сходним начином упозна путнички свет у своје подручју: да није потребна виза турских конзулата на пасошима у случају, кад се путује у Турску из места у Србији где нема турског конзулата; да турске власти у Турској немају права таквим путницима наплаћивати ни визу нити казну; и да српски поданици треба да траже заштиту наших власти у случају да се противно овоме поступа са њима, а да треба да изузму уредне признанице на наплаћене таксе, и с тим документима се пријаве нашим властима чим буду били у могућности; и

3. — Да окакве жалбе наших поданика прима и са документима их шаље Министарству Унутрашњих Дела на даљи поступак, — као и да амо доставља све неправилности око поступања у погледу пасоша са нашим путницима, који иду у Турску, и подноси извештај о наплати казнене таксе за визу пасоша, о трајању визе, о пограничном саобраћају у колико се исти тиче пасоша, и то све са подацима и доказима за поједине конкретне случајеве.

О овом наређењу нека начелство — управа — упозна подручне му — јој — власти.

Министар
унутрашњих дела,
Л. Јовановић С. Р.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА у месецу мају 1910. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда, у току месеца маја ове године извршено је у Србији:

1. Убиства	30
2. Детоубиства	10
3. Нехотичних убиства	6
4. Покушаја убиства	25
5. Разбојништва	7
6. Силовања	3
7. Тешких телесних повреда	21
8. Паљевина	16
9. Опасних крађа	96
10. Злонамерних поништаја туђих ствари	6 ¹⁾

Од изложених дела пронађено је:

Убиства	27	или	90	%
Детоубиства	7	»	70	%
Нехотичних убиства	6	»	100	%
Покушаја убиства	23	»	92	%
Разбојништва	3	»	42.8	%
Силовања	3	»	100	%
Тешких телесн. повреда	20	»	95.2	%
Паљевина	0	»	0	%
Опасних крађа	30	»	31.2	%
Злонамерних поништаја туђих ствари	0	»	0	%

Највећи број убиства извршен је помоћу *ватреног оружја* (14), затим помоћу *оштрог* (11), и помоћу *тупог* (5).

Узроци њиховом извршењу леже: у *међусобној свађи* за 14 случајева, у *освети* за 3, у *страху од казне* за 3, у *користолубљу* за 1 и у *вршењу званичне дужности* за 1. За 8 случајева узроци су непознати.

Посматрана према местима у којима су извршена, изложена убиства, јављају

¹⁾ У мају месецу пр. год. дела ових било је:

1. Убиства	44
2. Детоубиства	2
3. Нехотичних убиства	2
4. Покушаја убиства	38
5. Разбојништва	8
6. Тешких телесних повреда	21
7. Паљевина	32
8. Опасних крађа	162
9. Злонамерних поништаја туђих ствари	20

се: у срезу јабланичком 3, у срезу деспотовачком 3 (сва три непронађена), у срезу рамском 2 и по 1 у срезовима: колубарском округа београдског, подгорском, тамнавском, масуричком, оба јасеничка, нишавском, мачванском, јадранском, звишком, млавском, голубачком, орашком, тимочком, косаничком, ужичком, рачанском, моравичком и у варошима: Ваљеву, Крушевцу, Ђуприји и Чачку.

Детоубиства су извршена по 1 у срезовима: пољаничком (непронађено), власотиначком (непронађено), ржањском, копаоничком, параћинском, деспотовачком, алексиначком (непронађено), качерском, јасеничком округа смедеревског, и у вароши Ђуприји.

Нехотична убиства извршена су по 1 у срезовима: посавском округа београдског, грочанском, крагујевачком, брзопаланачком, зајечарском и косаничком.

Покушаји убиства извршени су: у срезу пожаревачком 3, у срезу моравском округа нишког 2, у срезу орашком 2 (1 непронађен), и по 1 у срезовима: космајском, пчињском, гужанском, јасеничком округа смедеревског, брзопаланачком, неготинском, копаоничком, трстеничком, темнићском, нишавском, мачванском, рамском (непронађен), моравском округа пожаревачког, љубићском, добричком, ужичком, моравичком и у вароши Београду.

Скоро сва ова дела извршена су у међусобној свађи и освети.

Разбојништва су извршена: у вароши Врању 2 (оба пронађена), у срезу звишком 2 и по 1 у срезовима: жупском, рамском и у вароши Нишу (пронађено).

Силовања су извршена по 1 у срезовима: крагујевачком, поцерском и моравском округа пожаревачког.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу таковском 3, у срезу параћинском 2, у срезу драгачевском 2 и по 1 у срезовима: посавском округа београдског (непронађена), грочанском, посавском округа ваљевског, тамнавском, колубарском округа ваљевског, пчињском, левачком, моравском округа пожаревачког, пожаревачком, качерском, орашком, јасеничком округа смедеревског, заглавском и моравичком.

Палеvine су извршене: у срезу колубарском округа ваљевског 2, у срезу добричком 2, и по 1 у срезовима: посавском округа београдског, грочанском, врачарском, лесковачком, неготинском, левачком, нишавском, хомољском, орашком, златиборском, жичком и у вароши Пожаревцу. Све ове палеvine су непронађене.

Вредност свих ових палеvина износи око 3.470 динара.

Опасне крађе извршене су: у вароши Београду 6 (1 пронађена), у срезу колубарском округа ваљевског 5 (3 пронађене), у срезу крајинском 5, у срезу нишавском 4 (све пронађене), у срезу звишском 4 (1 пронађена), у срезу подгорском 3, у срезу неготинском 3 (1 пронађена), у срезу поречком 3 (2 пронађене), у срезу параћинском 3 (све пронађене), у срезу бањском 3, у срезу моравском округа пожаревачког 3 (1 пронађена), у срезу црногорском 3, у срезу ваљевском 2 (1 пронађена), у срезу лепеничком 2, у срезу гужанском 2, у срезу беличком 2, у срезу посавско-тамнавском 2, у срезу јасеничком округа смедеревског 2, у срезу орашком 2 (1 пронађена), у срезу бољевачком 2 (обе пронађене), у срезу ариљском 2, у срезу драгачевском 2, и по 1 у срезовима: космајском, грочанском, тамнавском (пронађена), посавском округа ваљевског, пчињском, крагујевачком (пронађена), брзопаланачком, кључком (пронађена), трстеничком, ражањском, жупском, деспотовачком (пронађена), сврљичком (пронађена), алексиначком, нишком, лужничком, поцерском (пронађена), ја-

дранском, пожаревачком (пронађена), хомољском, таковском, подунавском, зајечарском (пронађена), заглавском, тимочком, добричком (пронађена), пожешком, жичком и у варошима: Врању (пронађена), Нишу и Шапцу.

Вредност свих ових крађа износи око 7.897 динара.

Злонамерних поништаја туђих ствари било је: у срезу левачком 2, и по 1 у срезовима: лепеничком, моравском округа пожаревачког, таковском и драгачевском.

Вредност свих поништених ствари износи око 460 динара.

Поред изложених дела у току месеца маја извршено је још у Србији и 17 самоубиства, и то: у вароши Београду 3, у срезу беличком 3, у срезу посавском округа ваљевског 2, и по 1 у срезовима: посавском округа београдског, копаоничком, хомољском, јасеничком округа смедеревског, орашком, пожешком, студеничком, жичком и моравичком.

Ова самоубиства извршена су: *вешањем* 8, *ватреним оружјем* 3, *дављењем у води* 3, *оштрим оруђем* 1, *тровањем* 1 и *скакањем кроз прозор* 1. Узроци њиховом извршењу леже: у *дугограјној болести* за 6 случајева, у *душевном растројству* за 2, у *страху од казне* за 2, у *рђавом материјалном стању* за 1, у *грижи савести* за 1. За 5 случајева узроци су *непознати*.

Покушаји самоубиства извршени су по 1, и то: у вароши Београду и срезу млавском, оба ватреним оружјем, и оба из љубави.

Општи преглед до сада изложених дела овакав је:

Текући број	О К Р У Ж И	Дела											
		Убиства	Демоубиства	Нехотична убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Слововања	Тешке телесне повреде	Палеvine	Опасне крађе	Злонамерни поништаји туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	1	—	2	1	—	—	2	3	2	—	1	—
2	« ваљевски	3	—	—	—	—	—	3	2	12	—	2	—
3	« врањски	4	2	—	1	2	—	1	1	2	—	—	—
4	« крагујевачки	1	—	1	2	—	1	—	—	5	1	—	—
5	« крајински	—	—	1	2	—	—	—	1	13	—	—	—
6	« крушевачки	1	2	—	2	1	—	—	—	3	—	1	—
7	« моравски	4	3	—	1	—	—	3	1	6	2	3	—
8	« нишки	—	1	—	2	1	—	—	—	7	—	—	—
9	« пиротски	1	—	—	1	—	—	—	1	5	—	—	—
10	« подрињски	2	—	—	1	—	1	—	—	5	—	—	—
11	« пожаревачки	5	—	—	5	3	1	2	2	9	1	1	1
12	« руднички	—	1	—	1	—	—	4	—	1	1	—	—
13	« смедеревски	2	1	—	2	—	—	2	1	5	—	2	—
14	« тимочки	1	—	1	—	—	—	1	—	5	—	—	—
15	« топлички	1	—	1	1	—	—	—	2	1	—	—	—
16	« ужички	2	—	—	1	—	—	—	1	6	—	1	—
17	« чачански	2	—	—	1	—	—	3	1	3	1	3	—
18	Управа града Београда	—	—	—	1	—	—	—	—	6	—	3	1
	Свега:	30	10	6	25	7	3	21	16	96	6	17	2

Из канцеларије Антропометријско-Полицијског Одељења Министарства Унутрашњих Дела, 22. јуна 1910. године АБр. 1276. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

О ПРОДАЈИ ЗА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКА СУДСКИХ

(НАСТАВАК)

У осталом, овај систем могао би се, у Француској, заменити и другим. По француском закону од 2. Јула 1841. год. (по н. к.), влада је овлашћена да утврди и неки други начин којим би се одређивао овај интервал времена после кога ће се један лицитанат, ако се, у том интервалу, нико са јачом понудом не јави, прогласити за купца (чл. 10.). Тај други начин морао би бити регулисан „par un règlement d'administration publique“, т. ј. декретом Председника Републике, по са слушању Државнога Савета (décret portant règlement d'administration publique, le Conseil d'Etat entendu).¹⁾

Чл. 705. Франц. Грађ. Суд. Поступка примењује се само на продају непокретних добара а не и на продају ствари покретних, за коју важи пропис члана 624. истога Поступка у коме стоји ова одредба: „Добро ће се уступити ономе ко највише за њега понуди (au plus offrant)“. Ту се не вели ништа о томе, на који ће се начин власт²⁾ уверити да ли је изван надметач последњи, le plus offrant, то јест да ли је надметање престало. Систем свећа ту није у употреби, јер би он, с погледом на скоро редовну многобројност покретних ствари пописаних ради јавне продаје, ову комплицирао и отежао, већ се власт ту уверава о престанку лицитирања на начин сличан оном нашем из §-а 481.: на име, орган власти, пошто примети да се, у надметању застало, обраћа се публици с питањем: Personne ne dit mot? (нико не каже ништа, то јест нико не да више?), или другим којим изразом, па ако ни после поновљених таквих питања, нико за ствар која се продаје више не понуди, власт закључује продају, са изјавом да је последњем надметачу, пошто је он le plus offrant, дотична ствар досуђена (adjudée).

По нашем Грађ. Суд. Поступку, извршни орган се уверава и код продаје покретних ствари о престанку надметања као и код продаје непокретних, то јест онако како је то казано у првом ставу §-а 481.. Ми то изводимо из тога што се у наведеном пропису говори у опште о јавној продаји, без разликовања да ли се тиче продаје покретних или непокретних ствари, што ће рећи да се тај пропис има применити и на продају покретних ствари. Правило је да су све одредбе Грађ. Суд. Поступка о извршењима (глава осамнаеста и деветнаеста) опште, т. ј. да се односе на продају и покретних и непокретних ствари, и једино се оне одредбе тичу само продаје покретних или само продаје непокретних ствари за које је то за-

¹⁾ Ducrocq, Cours de droit administratif, tome I, p. 57.

²⁾ To je le commissaire priseur, le notaire (бележник), l'huissier, le greffier de la justice de paix (писар кантоналног судије), Boitard, Colmet-Daage et Glasson, op. cit., II, p. 351.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

конодавац изрично казао (в. н. пр., § 479. став други, § 480., § 482., § 488. други став, § 506. први став и т. д.). Истина, у § 481. говори се, у другом ставу, о враћању кауције оним надметачима на којима продаја није остала, по чему би се могло тврдити да се и први став односи само на продају непокретности, пошто се кауција, као што знамо, полаже само код јавних продаја непокретних добара (§ 479. став други, али, пре свега, ми можемо сасвим да схватимо да се први став §-а 481. тиче и продаје покретних ствари и ако други став његов мисли само на продају ствари непокретних, а, затим, онај малочасни аргуменат основан на ставу другом §-а 481. није конклузиван због тога, што се, у истом §-у, налази још један, трећи, став, о томе да онај који хоће за другог да се надмеће мора извршној власти при лицитацији поднети у овереном препису пуномоћство, јер ће се, иначе, сматрати за надметача. Нема спора, да се овај пропис може применити и на продају покретних ствари, због чега онада она сумња, изведена из другог става §-а 481., као да се први став тога §-а тиче само продаје непокретних добара.

Има, код овога питања, само ова разлика између тих двеју продаја: у протоколу лицитације покретних ствари не мора, као у протоколу лицитације непокретних, бити означено да је формалност §-а 481., први став, испуњена. То се види из §-а 488. у чијем другом ставу читамо ово: »О продаји пак покретности само ће се бележити, шта је коме и пошто продано«, што значи да се, у тај протокол, не мора ставити да је, при продаји, сваке покретне ствари урађено оно што стоји у првом ставу §-а 481.. Из овога излази да је извршење формалности из првога става §-а 481. остављено, фактички, дискреционарној власти органа који рукује продајом покретних ствари. Ово је тачно бар у колико је реч о уништају јавне продаје таквих ствари: баш и да се утврди да је тај орган пренебрегао формалност из наведенога става §-а 481., продаја покретних ствари не би се могла, по § 506. став први, због тога уништити. Она би се, из тога разлога, могла уништити само тако, ако би се утврдило да је, у повреди формалности става првога §-а 481., било »злоупотребења и непоштења од стране извршитеља и купца«. Могло би, у одсуству ове последње евентуалности, бити, у предвиђеном случају, само говора о накнади штете, али би заинтересована лица, било поверилац било дужник, морала доказати постојање свих оних реквизита који су потребни, по Грађ. Законнику, за право на накнаду штете, па да би могли ову тражити од органа који, продајући јавно покретне ствари, није ове уступио тек онда пошто се, на начин у првом ставу §-а 481. регулисани, уверио о престанку надметања¹⁾.

¹⁾ Али продаја би била правилна, ако би орган власти, и ако се то не тражи код продаје покретних ствари, ставио у протокол лицитације и то да је он, при уступању појединих пописаних ствари лицитацијом, поступио по §-у 481., став први. И биће добро да то уради, јер ће тада постојати јавна исправа

Што се, пак, тиче продаје непокретних добара, протокол лицитације мора, напротив, садржавати напомену да је добро уступљено тек тада пошто је, онако како је то у §-у 481. став први предвиђено, престало надметање. Ми се, дакле, не слажемо са одлуком Касационога Суда од 27. Септембра 1902. год., бр. 6919., који је, на решење једног од првостепених судова — решење којим је извесна продаја била уништена стога »што се из протокола лицитације не види, да је извршилац продаје, пре, но што је купцу уступио имање, исказао гласно највишу цену«, — дао овакве примедбе: »У § 481. и 488. Грађ. Суд. Пост. нигде не стоји, да извршилац продаје мора у протоколу продаје означити, да је гласно казао три пута последњу цену, па онда уступио добро купцу, који је највећу последњу цену дао; јер се исказивање по трећи пут састоји у самом лицитирању, којим је имање купцу теслимљено, — те с тога ни суд није могао ово узети за разлог да се ова продаја по §-у 501. Грађ. Суд. Пост. поништи¹⁾. Ми налазимо да оваква јуриспруденција Касационога Суда није закону саобразна. Она је противна, на име, §-у 501. који једну продају сматра за ништавну и онда када није, при њој, поступио по §-у 481., а овај параграф, између осталог, налаже, као што знамо, извршном органу, да продају закључи тек онда када престане надметање, а надметање је, по истом пропису, престало тада када извршилац продаје два пута гласно последњу, највећу, цену, објави, па нико, ни после те објаве, до тренутка кога извршилац исказе: »И трећи пут«, већу цену не да. Ако, дакле, извршилац продаје ову закључи пре престанка надметања, продаја је неуредна. Тако је по § 501.. Како ће се, међутим, знати да је извршни орган урадио онако као што му наређује § 481.? Знаће се из протокола лицитације у који треба унети и извршење формалности из §-а 481.. Јер, ако то не стоји у том протоколу, на који ће се начин утврдити, у случају спора, да ли извршилац продаје није ову закључио пре него што је надметање престало? Сам усмени исказ органа власти ту не

(§ 187. тач. 2.) о томе да је заста испуњено оно што та законска одредаба тражи, тако да би заинтересовани појединци, који би захтевали било уништај продаје — у случају где ће, по § 506. став први, може бити код јавне продаје покретних ствари — било накнаду штете, зато што, по њиховом тврђењу, извршни орган није поступио по §-у 481., став први, имали да, у тој тачки, протокол лицитације обарају на начин како се обарају у опште јавне исправе.

¹⁾ С. Јањић, *оп. cit.*, *Полицијски Гласник*, год. 1904., број од 5. Септембра, стр. 274.. У истом смислу је и одлука Касационога Суда од 14. марта 1890., бр. 998.. Том одлуком је одобрено решење једног првостепеног суда којим је једна продаја оглашена као уредна. У њему између осталог, има и ово: »... в). Исто тако не може бити законски узрок за поништај ове продаје ни то, што тужилац заводиа, да се из протокола лицитације не види, нити је означено, да је извршилац казао први и други и трећи пут.

»Ово зато, што је у протокол ове јавне продаје уписано све оно, што се прописом § 488. грађ. суд. пост. тражи и што се прописом § 481. грађ. суд. пост. тражи, да извршилац мора три пут гласно казати последњу цену и тек тада купцу имање уступити, но да је ово учињено не мора се у записник продаје ставити, јер се то ни једним прописом закона не тражи...«. С. Јањић, *оп. cit.*, *Полицијски Гласник*, год. 1904., број од 28. Новембра, стр. 361..

би био довољан — под претпоставком да је могућно тај исказ прибавити, јер се може десити да, у времену спора, тај орган није више жив или није више способан да даје правне изјаве — што се види и из §-а 488., у коме је прописано шта све треба да буде у протоколу лицитације. Ако би усмени исказ чиновнака био довољан, зашто би законодавац тражио да он, чиновник, који је продају извршио, мора, н. пр., ставити *написмено*, у протоколу лицитације, за колику је цену и коме добро уступљено? Да ли би се извршење формалности §-а 481. могло утврђивати сведоцима? И то је тешко примити с обзиром на § 242. у коме имамо овакву одредбу: »Исто тако неће се моћи доказивати сведоцима против или изван садржине писмене исправе и онда, кад би сума или вредност тражбине била мања од 200 дин.«. Законодавац у опште претпоставља писмени доказ сведоцима, и било би нелогично, а и по правне односе штетно, да се једна исправа може било обратити било допуњавати сведоцима¹⁾.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Ж. Перих

КРИМИНАЛНА ПОЛИЦИЈА

(НАСТАВАК)

Рачун вероватноће родио се у размишљањима Галилејевим и Паскала де Блеза. Год. 1654. један картарош, витез де Мере, поставио је Паскалу ова два питања која су се односила на коцку: 1. са колико се хитаца могу истерати две шестике у игри »трик-траку«?, и 2. у којој сразмери треба поделити улоге кад се прекине игра пре него што је свршена партија? Велики геометричар решио је лако оба питања, али је у исто време видео у овом рачуну једну сасвим нову и пуцу будућности науку, којој је одмах поставио основе и дао име — *геометрија случаја*. Фермат, славни математичар и правник, саветник Парламента у Тулузи, на позив Паскалов отпочео је размишљати о овом предмету, и први је применио теорију комбинација на рачун вероватноће. Хејген је одмах пошао путем, који су прокрчили два француска геометричара, и публиковао 1658. год. једну малу расправу о *игри случаја*.

Циљ теорије вероватноће ограничавао се, у духу њених твораца, на неизвесне спекулације. Један ученик славног Декарта, велики мислилац Жан Де Вит, дошао је 1671 год. на идеју, да ову теорију примени на економске науке. Он је означио начин за утврђивање стопе доживотне ренте према шансима живота, који су били означени једном табелом морталитета. О овој истој ствари писао је доцније и холандски геометричар Хид.

Велико откриће, којима је обележен крај XVII века, стварање небесне механике, оптике и рачуна о бесконачно малим

¹⁾ Још је римски правник Paulus, вели А. Ђорђевић (*Теорија Грађанског Судског Поступка*, II, 1., стр. 400. и 401.), рекао у својим сентенцијама: »Testes, quum de fide tabularum nihil dicitur, adversus scripturam interrogari non possunt (L. V. I. XV. § 4.)«.

кључницама, задржали су, моментано, напредак новог рачуна вероватноће. Његову дефинитивну конституцију дао је Жак Вернули у свом знаменитом делу: „*Ars conjectandi*“, штампаном 1713 год., осам година после пишчеве смрти, у коме се налази сва филозофија рачуна вероватноће, која би остала непозната да је Кондорсет није истакао, усавршио и проширио.

Важност нове науке од овог доба нагло је расла; њу су, један за другим, култивисали и распростирали, Монмор, Моавр, Лајбниц, Никола и Данијел Вернули, Бифон, Кондорсет, Лаплас, Лакроа, Лежандр, Поасон, Кетле и т. д.

Што се тиче примена рачуна вероватноће на посматрања и искуства, после Лапласа, немачки писци у опште, а нарочито Гос, Бесел, Бејер, Енке и Герлинг, оставили су у овом правцу извршене теориске и практичне моделе.

Рачуну вероватноће Лаплас је био обавезан за свој нарочити такт у оцењивању степена извесности, са којим природни феномени као да проистичаху из посматрања. У свом делу: „*Филозофски идикушај о вероватноћама*“, он и сам признаје, да му је посматрање вероватноћа послужило као основа и полазна тачка за најбоља астрономска открића. У астрономији је, тако исто, и Леверијер учинио једну од најдивнијих примена рачуна вероватноће, предузевши да помоћу њега изнађе једну планету, у чију се егзистенцију сумњало због Урановог неправилног кретања. Резултате овог свог величанственог рада Леверијер је објавио 23. септембра 1846 год., а овог истог дана и берлински астроном Гал, тражећи са телескопом означену планету, нашао ју је готово тачно на месту које је Леверијер био означао, те је тако откривен Нептун. Енглески астроном Адам, који није знао за рад Леверијеров, дошао је до истог резултата, помоћу исте методе и у исто доба.

Посматрана као просто интелектуално вежбање, студија рачуна о вероватноћама има ту одличну особину, да дух учини оштроумним и еластичним; рачун вероватноће учи нас да аналишемо узроке, да их комбинујемо, да им одредимо тачно степен важности; он нас чува од масе вулгарних предрасуда или лукавих илузија, које најчешће постају било услед неразмисљања, било услед непотпуног ређања прилика, које прате феномене; најзад, примењујући се на многобројне и разноврсне узроке, он утврђује практични разум и коригује ону штурост идеја, која се врло често опажа код људи, апсорбованих у тешке и озбиљне студије, али увек у једном истом правцу. С тога се не треба чудити, што се велики број славних људи и најодличнијих математичара одао са нарочитом љубављу изучавању науке о вероватноћама.

Дајући сумаран преглед о антропометрији, и предсказујући јој будућност, Кетле вели: „Посматран најпажљивије, у погледу физичком као и у погледу интелектуалном, човек показује неоспорну правилност, која сачињава закон, у истини

достојан пажње. Предмет и резултати сличног испитивања могу олакшати сумње лајцима. Рачун вероватноће мало је познат и самим математичарима. У већини наших школа он се не предаје чак ни као виша настава. Како се онда може тражити од судија да проверавају факта, кад ово нису нарочито изучавали? Овде никако није реч о математичким истинама, потпуно одређеним у свима њиховим деловима, већ о вероватним количинама, које се израчунавају са већом или мањом тачношћу, и које се изналазе приближавањем најмогућнијег истини.“

Теорија вероватноће није остала само у домени чисто филозофских спекулација, већ је своју позитивну и практичну примену нашла и у доменама најразличнијих наука. Астрономија, геодезија, метеорологија, статистика, физика, виша топографија, стратегија, тактика, артиљерија, и т. д. обавезне су јој за многобројне корисне примене. Исто тако и целокупна наука о осигурањима, која је позвана да реши најделкатнија питања социјалног проблема, оснива се на рачуну вероватноће. Осигурања ствари, доживотних ренти, тонтина, стварање друштава за штедњу и узајамно потпомагање, осигурања на случај болести, несрећних случајева, изнемоглости, старости, беде; осигурање мараза, удовица, сирочади и т. д. само су једна финансијска и социјална примена рачуна вероватноће. Заслуга за стварање науке о осигурању припада Халеју, који је први дошао на идеју да резонување примени на вероватноће живота и на конструкцију табела морталитета. Прву табелу ове врсте, најстарију која постоји, публиковао је он 1693 год. у својим *Филозофским Трансакцијама*. Данас је наука о вероватноћама толико развијена да би за излагање потпуног прегледа њене стране домене и њених многобројних примена требало неколико томова.

Два најодличнија савремена француска математичара признају, да легитимна примена рачуна вероватноће јесте поглавито питање методе. У својој анализи Лапласовог дела г. Бертран, доживотни секретар Академије Наука, вели ово: „Дело Лапласово, по дубини рефлексива, као и по јединствености употреби метода, које су у тесној вези са најпростијим проблемима, остаје једино дело у науци достојно дивљења, које производи. На жалост, оно је мало читано, и највећа тешкоћа у методама јесте, извесно, један од узрока напуштања, у коме често остају најбоље и најкорисније теореме рачуна вероватноће“. Хенри Поанкаре, члан Академије Наука, у једној скорашњој студији „*О Науци и Методи*“ тврди, од своје стране, да би свака наука била немогућна без рачуна вероватноће.

Рачун вероватноће основа је сваке моралне статистике. Он, тако исто, допушта, да се контролишу извесне сведошце, да се провере извесни искази, да се открију и изнађу заблуде. Задржимо се, најзад, на главној тачци, која је од капиталног интереса у нашем садашњем раду: *примена теорије вероватноће легитимна је и препоручљива за истраживање и одређивање злочинског пута.*

Примена рачуна вероватноће за одређивање пута којим је ишао извршилац злочина над Жаном Ван Гали.

Потребно је да тачно утврдимо:

1. Центар Жанине опасности и место сусрета са злочинцем, т. ј. почетну тачку пута.
2. Завршну тачку пута.
3. Правац хода у почетку пута.
4. Правац хода при свршетку пута.
5. Могуће путеве који би везивали ове две тачке, и
6. Међу могућним путевима, пут вероватан, извесан.

Треба бити начисто са стварношћу. Мала Жана није могла бити одведена на сунце, већ на земљу, у Белгији, Брабанту, Брислу, на одређено место, мало удаљено од њеног домаћила. Њен, још врућ леш, није бачен на месец, већ на земљу, на место које је потпуно одређено и познато. Дистанција између места Жаниног одвођења и места на коме је нађен њен леш релативно је ограничена: три стотине метара отприлике. Број могућних путева између ова два места још је ограниченији. Анализа ће, међутим, доказати, да је само један од ових путева вероватан, извесан.

Претпоставимо, да је тачка А утврђен и прецизан центар Жанине опасности, односно њен домицил на кеју „*Pierre de Taille*“, бр. 2, из кога је изишла 7. фебруара, у 7 часова мање 10 минута у вече, да би отишла својој матери која је становала на месту „*d'Anvers*“, у *Molenbek-Saint-Jean*-у, на углу булевару „*Bauduin*“.

Означимо са Б тачно и прецизно место на коме је остављен и нађен њен исечен леш, око 11³⁰ часа у вече, пред кућом бр. 22, у улици „*Hirondelles*“.

Тачка А и Б везане су међу собом правом линијом, коју представља улица „*Laeken*“ (сл. 1).

Пре свега важно је бити начисто с тим, да силовање није могла извршити каква скитница на јавном месту. Ми смо у потврду овог мишљења изнели и разлоге. Дете је, дакле, било одмамљено или одведено у нарочиту кућу или приватни, усамљени стан, и то не силом, јер би се у том случају отимало и викало. Према овоме, оно није могло бити одведено далеко. Бистра и интелигентна, као што је била, Жана не би ишла далеко са непознатим лицем, и то још у вече. Она, дакле, није могла бити одведена преко тачке А, у правцу Севера, ка „*Molenbek*“-у, нити преко тачке Б, у правцу Југа.

Да би извршио злочин, злочинац је учинио два главна и битна покрета. Ова два покрета — у исти мах физичка, физиолошка и механичка — одговарају у исто доба двама актима злочина и двема противним силама привлачења и одбијања, које су управљале овим покретима. Нормално и рационално рашчлањавање злочинчевих покрета допушта нам да реконституишемо целу његову акцију: он одводи дете са тачке А да би га довео код

себе, у правцу средњег места — места злочина — тачке S; после силовања и черечења леша, он носи вшчеречен леш са места S, и баца га ва место B, у улицу „Hirondelles“. Два покрета, две акције, два злочинчева акта — прво одвођење, крађа или, примамљивање детета код себе, а затим одбацивање и одбијање леша од себе — сачињавају два покрета, две акције, два противна акта, који су, међутим, извршени у једном истом правцу, у правцу А. Б., т. ј. од А. ка B., од Севера ка Југу.

Дете није било одведено преко тачке А, у правцу Севера, ка „Molenbek“-у и „Laeken“-у. Да је кућа злочина била преко тач. А, у правцу ка Северу, злочинац би. с обзиром на директну и сасвим природну опозицију својих покрета, одбацио леш у правцу B¹, т. ј. још даље у правцу Севера, ка „Laeken“-у, тако да би се тачка А налазила на Југу, према тачци B¹. У овом случају средња тачка, или кућа злочина, налазила би се између А и B¹, у правцу Севера према А, и у правцу Југа према B¹. Никад се злочинац, међутим, не би враћао истим путем у правцу места одвођења, и то приликом ношења леша своје жртве, јер је морао претпостављати и бојати се да узнемирана фамилија, потпомогнута полицијом, не испитује регион места одвођења у циљу проналаска нестале девојчице.

Логика и здрав разум утврђују ово наше резонување. Један крадљивац и. пр. који је покрао драгоцености из радње каквог јувелира и дошао кући да их повади из кутија, неће се никад вратити истим путем, да би одбацио празне кутије пред дућан покрађеног, већ ће их одбацивати у сасвим противном правцу.

Сам тај факт, што је леш Жанин одбачен на месту B, доказује најбоље да је одвођење било у правцу А.

На сваки начин да логика и здрав разум не сачињавају сами собом доказ. Материјални доказ наћи ћемо у посматрању једног факта и у једној сведоџби.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

О иступним делима по казненом закону и о њиховом извиђању и суђењу

У прошлом чланку ми смо се забавили само предговором ове књиге и оним што је било у вези са њиме, а сада да пређемо на детаљно излагање погрешака и недостатака, које смо учили.

Дакле:

У члану 1. своје књиге, писац говори о категорији кривичних дела, па издвајајући исту из оних вели: „за прве две групе кривичних дела злочине и преступе надлежне су државне полицијске власти да их ислеђују, а првостепенни судови да их суде“.

Преносећи овако надлежност извиђања ових дела само на државне власти, писац и нехотице чини једну забуну, јер ће многи поверовати да су општински су-

дови апсолутно изузети од овога посла, а то, међутим, не стоји, јер по § 19. и 20. кр. суд. поступка, кметови, као органи општ. суда, извиђају и злочине и иступна дела у границама тамо обележеним, а та дужност по чл. 94. и 95. лежи и на општинским судовима као најнижим управним јединицама.

Говорећи у чл. 7. о замени казне затвора новчаном, писац у последњем ставу вели: „За дела, која нису побројана у ставу V. § 15. и 16. „Полицијске Уредбе“, на случај замене казне затвора новчаном и обратно, важи пропис § 49. II. Ур.“ док за остала дела, према ставу првом вели да важи § 315. кр. законика.

Ми смо тражили разлоге овој подели, али њих не пружају ни § 315. ни § 49. „Полицијске Уредбе“, јер и једна и друга одредба садрже једна иста наређења, нити тој подели може бити места по § 15. и 16. речене уредбе.

Решење о замени наслоњено на коју му драго од ових двеју законских одредаба, подједнако би било законито.

Одмах за овим, у чл. 8. писац говори о замени новчане казне затвором, па и ту поставља двојако правило.

Тако, истичући дужност власти, да утврди немогућност наплате новчане казне, он за случајеве тачке 1. § 49. „Полицијске Уредбе“ вели: „Но претходно мора покушати извршење новчане казне и утврдити изјавом осуђенога, да казну новчану не може да плати“, а за случајеве § 310. кр. законика вели: „у овом случају мора се применити пропис § 28. Кр. Законика“.

Из овога, дакле, излази: да је у првом случају доста да осуђени само изјави, како казну не може платити, па да му се ова замени затвором, а у другом случају као да то није довољно, него да му се казна може заменити затвором само тако, ако је не може платити третином свога имања.

Међутим, ово последње не стоји, јер се то правило не може извести из § 316. који гласи: „Ако осуђени на новчану казну, не би био у стању ову платити“, пошто он не одређује границе те немогућности нити везује за § 28 К. З. него у § 318. истог закона дозвољава власти да и мимо тих узрока узима замену по молби осуђеног, кад зато нађе разлога.

Дода ли се овоме одредба т. 1. § 49. „Полицијске Уредбе“, која императивно налаже замену кадгод то интерес осуђеног и његове породице захтева, и учили се да између ових двеју одредаба нема никакве разлике у суштини, онда је јасно као дан, да о некој подели дела не може бити ни речи, као што смо и напред рекли за случајеве из чл. 7. ове књиге.

Ми бисмо желели, да нам писац примерима покаже ту разлику између замене новчане казне затвором по § 316. к. зак. и оне по § 49. „Полицијске Уредбе“, управо која су то дела, код којих се казна замењује по једној, а која по другој поменутој законској одредби.

Али уверени смо, да он то неће хтети ни моћи учинити.

Да ову погрешку учини њега је, несумњиво, навело то, што две одредбе говоре о једној истој ствари — § 316. кр. законика и § 49. Полицијске Уредбе.

Да је, међутим, мало више мислио о тој ствари, он би морао запазити: да је §-ом 316. била прећутно укинута слична одредба из § 49. „II. Уредбе“, и да је све до 1904 године § 316. био једини регулатор за замену новчане казне.

Да је 17. јануара 1904. године измењен последњи одељак § 49. „Полицијске Уредбе“, те је на тај начин враћен живот целој овој законској одредби, и она сада важи уз ону из § 316.

Видео би, даље, да ове две законске одредбе нису у колизији, него регулисавају једну исту ствар на један исти начин, и онда не би нашао разлику, које у истини нема.

Признајемо, да ово може бити сувишно па и излишно, али морамо се мирити и рачунати са оним што стоји.

Овде нам је згодно напоменути, да је писац пропустио да каже своју реч о једном врло важном питању у вези са наплатом новчане казне.

На име, није ништа рекао: како ће се наплаћивати новчана казна кад се њена замена не тражи, од оних, који су под заштитом § 471. грађанског судског поступка, а како од осталих.

У чл. 9. своје књиге, писац говори о споредним казнама које помиње § 310. кр. законика, па између осталог вели: „на које се кривац за извесна кривична дела може осудити било уз коју од првих двеју казни, било и само једном од тих споредних казни“.

По речима: само једном од тих споредних казни“, излази, да писац мисли, како се ове казне могу самостално изрицати без казне затвора или новчане.

Такво његово мишљење потврђује се и речима његовим из чл. 13. књиге где вели: „Казна полицијског надзора то је споредна казна, која се никад сама за себе не изриче, него уз казну затвора; јер ову последњу напомену он не чини ни код одузимања ствари, нити код протеривања.“

Овакво је мишљење, по нашем нахођењу погрешно и у супротности у опште са самим значајем споредне казне.

Јер, и ако у § 325. не стоји изрично, да и за споредне казне важе прописи § 38. и 38. а. кр. законика, по коме се споредне казне (одузимање предмета, прогонство и надзор) „не могу никад саме за себе ни појединце ни једна с другом осудити, него тек уз друге овим законом одређене казне“, ипак ми налазимо да то начело важи и код иступања.

За потврду нашега гледишта ми налазимо доказа баш у одредбама, које о овим казнама говоре.

Тако §§ 333. (писац помиње и § 332. али то ће бити случајна грешка, јер тамо у опште нема предмета за одузимање, пошто важи само прва тачка) 334., 335. и остали, које писац помиње у чл. 10., а који говоре о одузимању ствари, условљавају прво главну казну, а одузимање долази као споредна.

Ове ово важи и за случајеве § 342. 343. и 365. који говоре о прогонству, јер и они прво условљавају главну казну, а прогонство долази као споредна и увек уз прву, а никако самостално.

То исто важи и за случај тачке 21. § 329. кр. закона (т. 18. § 329. реченог закона говори о нечем другом, и њу писац погрешно гура у забрану радње) јер се и ту тражи главна казна и тек уз ову споредна забрана радње

То исто важи и за случајеве из § 372. кр. законика.

§ 373. кр. законика укинута је § 11. и 22. уредбе о механама, те га је писац погрешно поменуо.

Изузетак од овога чини § 373 а. који прво предвиђа забрану радње па онда казну, али он и не регулисава случајеве забране радње о којима говори § 310. јер се тамо подразумевају послови за које је постојало одобрење власти, а § 373. а. говори о пословима, на које извесно лице није ни имало права.

То је управо једна административна мера за заштиту постојећих еснафа, која није ни изашла из кривичне радње дотичног (§ 36. кр. зак.) нити је последица ове.

О полицијском надзору говорићемо у чланку за овим.

Дим. С. Калајић

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине рамањске, актом својим Бр. 680, пита:

„У овој општини нема лица, које би имало услове из чл. 114. зак. о општинама, да би га суд могао узети за деловоју општинског.

Према томе моли се уредништво за објашњење: да ли суд има права узети лице, способно за одправљање послова општинског деловође, и ако оно нема услова из чл. 114. пом. закона с обзиром на чл. 181. д. закона о општинама.

Пошто је овај суд преплатник тог листа, нада се да ће добити тражено објашњење.“

— На ово питање одговарамо:

Кад члан 181. под д. закона о општинама, оставља једногодишњи рок општинама за извршење члана 114. истога закона, онда за то време могу бити деловође и она лица, која иначе немају услова за тај положај.

II

Суд општине брусничке, актом својим Бр. 1056, пита:

„Један сељак из села Рајца, радио је тежачки посао на имању, које у атару ове општине има (орао и сејао исто), у празнични дан — на Велики Петак.

На доставу пољског чувара, суд је истог узео на одговор, и он је признао дело пред судом, те га је суд пресудом својом Бр. 742, казнио са 50 динара новчале казне у корист општинске касе,

ослањајући се на § 364. тач. 1. крив. закона, коју је пресуду над осуђеним одмах и извршио, пошто је исту огласио за одмах извршну, јер је радња била по значајној дужности.

Противу ове осуде осуђени се жално првостепеном неготинском суду, и суд је, одлуком својом бр. 10960, поништио пресуду овог суда, наводећи: да је овај суд погрешно узео да овде стоји дело из § 364. тач. 1. кривич. закона; јер, кад ко ради у пољу тежачке послове, то није кажњиво, већ је по тач. 1. § 364. кажњиво кад ко дућане и радње у недељне и одређене празничне дане држи отворене, а не упућује суд ни на један законски пропис по коме би суд имао поступити.

Учтиво се моли уредништво да у наредном броју да обавештење у томе: да ли је одлука првостепеног суда правилна, и ако јесте, онда по ком се законском пропису има ово иступно дело пресудити, кад у кривичном закону нигде није изриком за сељака предвиђена казна кад у празничне дане тежачки посао ради, већ се само односи на трговце, занатлије и механције?“

— На ово питање одговарамо:

По тачци 1. § 364. кривич. законика казне се само они, који држе отворене радње и дућане у празничне дане, који су тамо побројани.

Тежачки радови у пољу не могу се казнити ни по том, ни по коме другоме законском пропису, јер они нису предвиђени кривичним законом као кажњива радња (§ 2.).

Према томе, рад је Првостепеног неготинског суда потпуно законит.

Овај одговор важи и за деловоју општине корбевачке, с тим додатком, да се овакви поступци не могу подвести под случајеве, о којима говори § 326. кр. закона, нити тим путем учинити кажњивим.

III

Деловођа општине варошице Трстеника, пита:

„Варошица Трстеник, по изјављеној жељи својих грађана — прав. гласача, указом Њ. В. Краља од 19. децембра пр. год. одвојила се од дотадање своје општине трстеничке, коју су сачињавала још и села: Чаире, Осаоница и Гор. Црнишава, и своју нову управу изабрала, која и дејствује под називом суд општ. варошице Трстеника.

Побуде за ово одвајање јасне су: економски напредак ове вароши, која само тако има услова ако се еманципује села и т. д. Сад сељани села Чаира и Осаонице без Гор. Црнишаве, сазову збор и донесу одлуку да се понова споје са овом општином — вароши. Ову су одлуку мотивисали и базирали на чл. 8 ст. II. зак. о општ. и ову одлуку пошаљу ср. начелнику да је достави овоме суду, да и он поступи по чл. 8. став II. реченог зак. што ср. начелник и уради спроводним писмом ове садржине:

„На поступак у смислу чл. 8. зак. о општинама.“ (Потпис).

Питају уредништво и молим за одговор:

Има ли права суд и одбор ово општ. да ову одлуку, као по све штетну по интересе ове општине — вароши одбаци, и пошто чак овде није ни један случај из чл. 34. зак. о општ. за сазив збора; јер сматрам да спроводно писмо овог среске власти, како сам горе изнео, није наређење за сазив збора чл. 34. тач. 3. истога закона, јер она само шаље — спроводи односећа се акта ове зборске радње „на поступак“ а не наређује сазив збора?“

— На ово питање одговарамо:

Кад се варошица Трстеник одвојила од досадашње општине трстеничке законодавним путем, онда ново спајање са селима, која су раније сачињавала заједничку општину, може бити само по добровољном пристанку збора општине варошице Трстеника, и никако другачије.

То што су села Чаире и Осаоница изјавили жељу да поново уђу у састав општине варошице Трстеника, не значи да их ова општина мора примити у своју заједницу, него је то просто жеља њихових грађана.

Треба, дакле, у смислу чл. 8. сазвати збор, грађана варошице Трстеника, па кад он изјави: да у своју заједницу не прима села Чаире и Осаоницу, онда тако има и да остане.

Одлуку зборску треба доставити среској власти, и она ће је доставити дотичним селима ради знања, и тиме ће цела ствар бити завршена.

Без зборске одлуке не може се ништа радити јер њу условљава за оваке случајеве чл. 8. закона о општинама.

IV

Суд општине „борачке, актом својим Бр. 674, пита: да ли се за општински прирез до 50% мора сазивати збор ради одобрења или не?

Како смо на ово питање ми већ дали одговор у бр. 9. овога листа за ову годину, поводом питања општине луковске, то га упућујемо да тамо потражи потребан одговор, кад ово није у своје време прочитао, те да тако уштеди излишан посао и себи и уредништву.

V

Суд општине сикиричке, актом својим од Бр. 1168, учинио је питање о издавању и потврди пуномоћја општинским и сеоским пуномоћницима.

Упућујемо га да на ово питање потражи одговор у бр. 3. и 4. од ове године, јер је ово питање расправљено поводом захтева општине витановачке у рубрици „Поуке и Обавештења“ под III.

Кад би судови пратили све оно што у листу изађе, онда и ово питање не би било сада постављено.

VI

Суд општине бабино-калске, актом својим Бр. 669, пита: које се пореске личности убрајају у пореске главе с обзиром на чл. 118. закона о општинама.

На овакво исто питање општине суботичке, одговорено је у бр. 21. овога листа за ову годину под II, па нека суд тамо потражи потребан одговор, кад ово

није у своје време прочитао, него га поново истиче непосредно иза његовог објашњења.

VII

Суду општине пребрешке, на акт Бр. 1266, одговара се, да је питање о свештеничком биру опширно расправљено у бр. 16. овога листа за ову годину под I и II. и да га уредништво због тога неће сада поново да објашњава.

Ако општински суд нема овај број у својој архиви, нека га потражи у којој од суседних општина, која је више пажње поклањала „П. Гласнику“ и чувала га, па нека нађе потребан одговор.

ОДЛУКЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА И КАСАЦИОНОГ СУДА

Број више нађених куглица но што је гласало гласача, разлог је за уништај избора само у том случају, ако је тај број од утицаја на резултат избора.

Горча С. из Б. . . . . жалио се Државном Савету противу избора часника општине б. . . . . извршеног 28. марта 1910. год., због ових неправилности:

1) што је нађено 2 куглице више но што је гласало гласача по гласачком списку, а тај је број био од утицаја на резултат избора, јер је у једној кутији нађено 389, а у другој 391 куглица свега 780, а по гласачком списку гласало је свега 778.

2) што је било агитације.

3) што је целокупни бирачки одбор ишао на руку изабратим кандидатима, да њихова листа буде изабрана.

Трећи одсек Државног Савета по оцени жалбених навода и размотрењу изборних акта, нашао је, да овај избор не може остати у снази, стога, што је записником бирачког одбора као и гласачким списком утврђено, да су нађене две куглице више но што је гласало гласача, а те две куглице могле су бити од утицаја на резултат избора.

С тога је на основу чл. 170. закона о општинама решио, да се овај избор поништи.

Одлука од 29 априла 1910 год. № 4260.

Један случај ненадлежности полицијске власти за расправу питања, која се тичу нарушења уговора.

Пуномоћник М. Р. и М. Д., трг. из Прељине, обратио се среској власти и тражио, да се Милан З. уклони из добра манастира Благовештења у Овчарској Бањи, које су његови властодавци уступили Милану на рад и руковање, а кога су они закупили по уговору између њих и манастира, пошто не пол же рачуне и не држи се уговора између њих закљученог.

По тржењу овом, а по саслушању Милана, начелник среса љубићког, најпре решењем од 16. новембра 1908. године № 16640, које је поништио горњо-милановачки првостепен суд одлуком од 16. децембра 1908 год. № 32155, а за тим решењем од 5. јануара 1909 год. № 18888, а са разлога: што се из уговора о закупу Овчарске Бање види, да је закупац М. Р.

а Јемац М. В., а из уговора о најму види, да је Милан узет под најам, и да га они по том уговору имају из закупног добра уклонити и ово узети у своје руке — одлучио, да се Милан из добра закупног уклони и исто преда закупцима, а њему се оставља право да путем спора код надлежног суда тражи накнаду штете и проценат у име награде за труд, ако хоће и успеху се нада.

Решење ово одобрило је начелство окружно, а решење овог Министар Унутрашњих дела својим решењем од 3. фебруар 1909 год. П№ 2010.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да ожалбено решење Министрово не одговара закону из ових разлога:

Као што се види из решења горњо-милановачког првостепеног суда од 16. децембра 1908 год. № 32125., суд је поништио решење среске власти од 16. новембра 1908 год. № 16640, којим је на основу § 356. в крив. закона жалилац истиснут из имања, које су тужиоци закупили, зато, што се из уговора од 16. маја 1907 год. види, да су тужиоци предали жалиоцу Милану закупно добро као ортаку, који је уложио свој труд.

Према таквој судској одлуци, среска власт није могла решењем од 5. јануара 1909 год. № 18888. понова жалитељу наређивати, да се уклони из добра зато, што је нарушио уговор, јер за расправу питања, да ли је нарушен уговор, среска власт није била надлежна, него судови по чл. 146. Устава, а по томе не може опстати ни решење начелства ни ожалбено решење Министрово, којима је решење среске власти оснажено, пошто је Министар тиме прекорачио круг законом одређене му надлежности.

Министар Унутрашњих дела писмом својим од 12 априла 1910 год. П№ 7314, известио је Савет, да се са предњим посматрањем Државног Савета слаже и да ће у смилу саветских примедба издати жалитељу друго решење.

Одлука Државног Савета од 14. априла 1910 год. № 5211.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Непознати крадљивац, поћу између 4. и 5. овог месеца, украо је Сими Сотировићу, кафетији код „Централа“ један сребрн лапац, једне ципеле од јухта и 0.30 дин. у двојарцима, све у вредности 19. 30 динара. — Акт кварта теразијског Бр. 6298

Крста Илић, из Скржута, притвореник начелника среза трнавског, побегао је из притвора 20. овог месеца.

Он је стар 23 године, раста средњег, плав, очију плавих, малих плавих бркова. — Денеша начелства округа чабанског Бр. 8362.

Стојадин Станисављевић, родом из Грабовине у срезу деспотовачком, стар 30 година, раста малог, плав, носав. очију зелених, нос повијеног, по темену ћелав; и Милорад Јовановић, родом из Љубовца у срезу подунавском, стар 28 година, малог раста, смеђ, обри-

јан, малих бркова, разрок, оба осуђеници, побегли су 21. овог месеца са рада у Добричеву. — Денеша начелства округа моравског Бр. 7044.

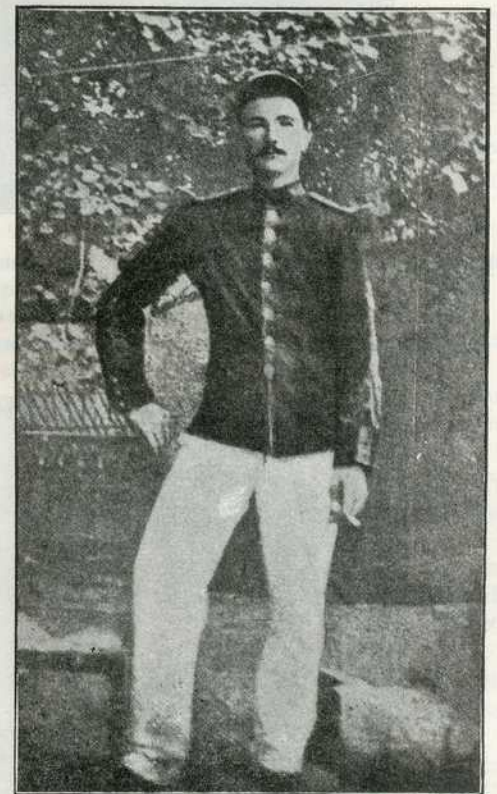
Аврам Јовановић, кожар, по народности Јерменин, извршио је у Пироту више превара па затим побегао. Он је стар 40 година, примањаст, сувоњав, руке су му увек обојене првеном бојом, не говори добро српски. — Акт начелства округа пиротског Бр. 8009.

Тодор Бобић, шегрт, родом из Причиновића, има да одговара за крађу извршену своје газди Сотире Вучковићу, лебару из Шапца. Он је стар 17 година, средњег раста, смеђ. — Денеша начелства округа подринског Бр. 10085.

Животије Станојевић, из Лугавине среза подунавског, и Илија Лазаревић, из Врањана среза пожешког, осуђеници пожаревачког казненог завода, побегли су 24. овог месеца са рада из Љубичева.

Први је стар 25 година, стаса средњег, косе црне, чела великог, обрва црних, очију и бркова смеђих. Други је стар 23 године, стаса високог, косе смеђе, очију плавих, бркова смеђих, добро развијен. — Денеша управе пожаревачког казненог завода Бр. 3446.

Јозеф Вендлинген, извршио је у Лујисвиалу (Америка) силовање и убиство над осмогодишњом девојчицом па затим побегао. Он је стар 27 година, висок 175—177 с. м., тежак од прилике 65 кил., очију плавих, жмиркавих, носа великог, бркова црних, обрва црних и густих, по народности је Француз али се издаје и за Талијана, држања је војничког, са често избаченом једном ногом напред. Од особених знакова има

Joseph Wendling

на једној руци тетовирани знак, и окиљак од ране на другој руци. Јозеф је одан пићу и воле женске. На молбу свдашњег америчког консулата, који објављује и награду од 30.000 динара лицу које Јозефа ухвати или власти прокаже, износимо његову фотографију с прено

руком свима полицијским и општинским властима да Јозефа најживље у своме реону потраже. — Акт Управе града Београда Бр. 22412.

Препоручује се полицијским и општинским властима, да за овим побеглим лицима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте власти која је потерницу издала, с позивом на означене бројеве акта или денеша.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Обијање касе код Шенкера и компаније, из које је однесена позамашна сума, и неуспех полиције у хватању домова, послужили су као подстицај за неколико нових покушаја на томе пољу.

Јер, ускоро за овим дошло је обијање касе у Пољопривредном Друштву, на за тим у радњи

Остављајући случај Пољопривредног Друштва судској правди, ми ћемо сада да изнесемо само подвиге нових снага, које својим почетцима обећавају да стигну злогласног «Штету» и његове другове, и да полицији не даду мира докле год су ван зидина београдске или нишке тврђаве.

Та два друштвена паразита, што су покушала да кидисавају на туђу имовину и живе о зноју другога, зову се **Радомир Ђорђевић** и **Предраг Неранчић**.

Први је био шлосерски калфа, стар је 18 година, родом из Баточине у срезу јасеничком, а други је био шлосерски шегрт, стар 14 година, родом из Мучња у округу ужичком.

Колико су ови неваљалци били решени на зло, казује најбоље број дела, која су они извршили само у току овог месеца и код власти признали.

Марковића и Савића, и на послетку покушај у радњи Вељковића и Станића.

Само, наравно, нису сви радили са једном истом срећом јер док су први успели да однесу

Тако:

Ноћу између 10. и 11. овог месеца, обили су врата на магази Милоја Јовановића, магације у улици «Краља Александра» бр. 76

новце и да их згодно потроше у шетњи по Европи, докле су ови други дошли, и без своје воље, у госте београдској полицији.

(кварт врачарски), на ушав унутра обили фијоку од стола и однели 30 динара и једну петинарку бушену;

Ноћу између 13. и 14. овог месеца иставили су гвозденом полугом спољна врата на радњи Марковића и Савића гвозђара у «Краљ Александровој» улици бр. 80 (кварт врачарски), па онда калаузима отворили врата од канцеларије и приступили просецању касе.

Благодарећи краткој ноћи они нису успели да касу просеку, те је остало само на покушају.

Ноћу између 18. и 19. овог месеца калаузом су отворили радњу Живка Триковића, бравара у «Кумановској улици» бр. 8 (кварт врачарски), и из ње однели разноврсан браварски алат; и

Исте ноћи (између 18. и 19.) покушали су да обију врата од гвозђарске радње Вељковића и Станића у улици «Краља Милана» бр. 116 (кварт врачарски), па да за тим обију касу, али су ту ухваћени још при обијању спољних врата и притворени.

И један и други покушали су да преваре полицију лажним представљањем својих особа.

Тако, Радомир је тврдио да се зове Карло Вајс, и да је родом из Панчева, само што је заборавио да не зна немачки, те је место Вајса испео Ђорђевић, а Предраг је такође у томе правцу ишао за Радомиром.

Наравно да су и један и други одустали од свега тога кад је истрагом утврђено за Предрага чак и то, да се пре кратког времена декларирао у «Гранд Хотелу» као Андреја Милојевић, из Свилајнца, коме се мајка удавила приликом поплаве те је тако изазвао код бољевних људи сажалење и добио: ново одело, обућу, шешир и примљен за мзађег са платом од 24 динара месечно, али је он још сутрадан киднуо у свет.

Што су ови неваљалци похватани овако у почетку њихове на зло упућене професије, те тако уклоњени из друштва и Београду уштеђене нове штете, има да се захвали бодрој и преданој служби старешине г. Душана Николића и осталих чиновника кварта теразијског.

Од њих нарочито истичемо писара г. Савића, чије је име скоро баук за све наше професионалне коцкаре и друге неваљалце, почев од «Шванчета» па до оних најнижих.

Како су Радомир и Предраг могли учинити још какво дело дело, које прећуткују, ми им износимо слике позивајући сваког оног, коме су зло учинили, да се јави кварту теразијском.

Т Р А Ж Е С Е

Јанко Вулетић, трговац, потребан је кварту врачарском да се испита као сведок, али му се не зна место становања. — Акт кварта врачарског Бр. 6114.

Живко, син **Марка Манојловића**, из Дражња, стар 17 година, плав, очију зелених, добро развијен; и **Љубомир** син **Јанка Милојевића**, из истог села, стар 14 година, реномаст, образа округлих, очију црних, оба у селачком оделу, отумарали су од својих кућа 8. овог месеца и до данас се не зна где су. — Акт начелника среза грочанског Бр. 7384.

У Х В А Ћ Е Н

Никола Зубановић, одбегли осуђеник београдског казненог завода, чију смо слику и потерницу донели у прошлом броју, ухваћен је, те је престала потреба за даљим његовим тражењем.